

J e g y z ő k ö n y v

Készült: A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy 2022. november 22-én, a Ritsmann Pál Német Nemzetiségi Iskola (Biatorbágy, Karinthy Frigyes u. 3.) épületében, 18 órakor megtartott – közmeghallgatással egybekötött – üléséről.

Jelen vannak:

Wéber Ferencné	elnök
Bunth Edina	elnökhelyettes
Rack Ferencné	képviselő
Steer Ferenc	képviselő
Buzásné Math Edit	képviselő
Pintér Tiborné	Tiefe Wurzeln Mély Gyökerek Alapítvány elnöke
Restár Anita	
Holczer Aranka	
Bechler Gyuláné	
Ébner György	
Bechler Gyula	
Holczer Ferenc	
Kishegyi Simon	
Kishegyiné Baráth Ildikó	
Sopronyiné Sándor Valéria	
Sopronyi Gábor	
Rack Ferenc	
Hankóné Lukács Ágnes	
Pénzesné Szép Anna	jegyzőkönyvvezető

Wéber Ferencné: Köszönti a megjelenteket. A nemzetiségi önkormányzatnak törvényi kötelezettsége, hogy évente egy alkalommal közmeghallgatást tartson. Az elnök megállapítja, hogy a Német Nemzetiségi Önkormányzat öt jelenlévő taggal határozatképes, az ülést megnyitja és javaslatot tesz a jegyzőkönyv hitelesítőjére Rack Ferencné személyében.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy – 5 igen, azaz egyhangú szavazás mellett (5 fő képviselő volt jelen a szavazáskor), határozathozatal mellőzésével Rack Ferencné jegyzőkönyv-hitelesítőnek megválasztja.

Wéber Ferencné: Javaslatot tesz a napirendre, a meghívótól eltérően. Javasolja napirendre venni a Bechtold Sváb Tájház tárgyi eszköz beszerzéséről, valamint a Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy 2022. évi pénzeszközfelhasználásáról szóló napirendi pontokat.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy – 5 igen, azaz egyhangú szavazás mellett (5 fő képviselő volt jelen a szavazáskor), határozathozatal mellőzésével – a következő napirendek megtárgyalását fogadja el:

Napirend:

1. Tájékoztató a Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy 2022. évi tevékenységéről
2. A 2023 évi programterv ismertetése
3. Beszámoló a Biatorbágyi Tiefe Wurzeln "Mély Gyökerek" Alapítvány tevékenységéről
4. A nemzetiségi oktatási-nevelési intézményekkel kapcsolatos aktuális kérdésekről

5. Bechtold Sváb Tájház tárgyi eszköz beszerzéséről
6. A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy 2022. évi pénzeszközfelhasználásáról
7. Kérdések, felvetések

1. Tájékoztató a Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy 2022. évi tevékenységéről

Előadó: elnök

Wéber Ferencné: A napirendi pont ismertetésére felkéri Rack Ferencné.

Rack Ferencné: Röviden összefoglalja a Német Nemzetiségi Önkormányzat működésével kapcsolatos feladatokat, illetve a 2022. évi tevékenységről is mond néhány gondolatot. Önkormányzatuk alapvető feladata a nemzetiségi érdekek védelme és képviselete, különös tekintettel a köznevelési intézményeket érintő kérdésekre, ezen túlmenően pedig az anyanyelv, a kultúra és a hagyományok megőrzése, továbbörökítése kiemelkedő feladatuk. Biatorbágy Város Önkormányzata és a Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy között együttműködési megállapodás kötött. Ez a biztosíték a két önkormányzat közötti segítő, támogató együttműködésnek. A megállapodást egyébként évente felülvizsgálják. A nemzetiségi önkormányzatnak egyes ügyekben döntési joga van, más ügyekben a nemzetiségi önkormányzat a nemzetiségeket érintő ügyekkel kapcsolatban javaslattevői, kezdeményezési és egyetértési jogot gyakorol. Egyetértési jog illeti meg a helyi közoktatás, a helyi média, helyi hagyományápolás, kultúra, kollektív nyelvhasználat tárgyában, nemzetiségi intézmények vezetőinek kinevezésében, továbbá a nemzetiséghez tartozó képzésre vonatkozó települési önkormányzati döntésének meghozatalában. A nemzetiségi önkormányzat működéséhez szükséges pénzügyi fedezetet állami költségvetés biztosítja, ún. működési és feladatalapú támogatás az, amiből gazdálkodhatnak. A működési támogatás egységes keretösszeg, ez éves szinten kb. 1 millió forint. A feladatalapú támogatás függ az az évben hozott határozatok számától és milyenségétől. Ezt pontosítják és ezek alapján határozzák meg a feladatalapú támogatás összegét. A pontoknak értéke van, ezt felsorozzák és ebből alakul ki a támogatási összeg. Ez 1,5 millió Ft körüli összegre tehető éves szinten. Ezen túlmenően még a települési önkormányzat támogatása az, amivel gazdálkodhatnak. Ez általában természetbeni támogatás. A civil szervezeteket, a német önkormányzatot, illetve a német önkormányzat által fenntartott intézményeket még pályázat útján is támogatja a helyi önkormányzat. A természetbeni juttatás alatt azt kell érteni, hogy használatba vehetik a Juhász Ferenc Művelődési Központot, a tájházat és ezt az intézményt is a közösségi összejöveleik megszervezéséhez. Saját bevételeik is lehetnek, amelyek rendezvényekből alapítványi támogatásokból, hazai és külföldi szervezetektől kapott támogatásokból, egyéb adományokból adódhatnak. A 2022. év jelentősebb feladatairól, illetve az elvégzett munkákról elmondja, hogy részt vettek a települési önkormányzat német nemzetiségi önkormányzatot érintő bizottsági ülésein. A bizottsági anyagok kiküldésre kerültek számukra, javaslataikat megfogalmazták az érintett kérdésekben és amit a települési önkormányzat, illetve képviselő-testület befogadott. A dokumentumokat felülvizsgálták: a szervezeti és működési szabályzatot, az együttműködési megállapodást a települési önkormányzattal. Védnökséget vállaltak az iskolai versenyek lebonyolításában. A Ritsmann Iskola tanévzáró ünnepélyén átadásra került a Ritsmann Pál Díj, illetve a Der Die Beste Díj és a hozzá tartozó jutalom. Települési és nemzetiségi rendezvényekkel kapcsolatos szervezési feladatokat láttak el, ezek anyagi támogatását, ilyen a svábbál, farsangi rendezvény, kitelepítési megemlékezések, jótékonysági rendezvény, a környező települések rendezvényein való részvétel támogatása. Aktívan részt vettek a városünnepi rendezvényeken Biatorbágyon és Herbrechtingenben is. A Német Nemzetiségi Hét programjait koordinálták és támogatták, együttműködve a Turwallner Stammtisch Egyesülettel. Elkészítették a jövő évre vonatkozó költségvetési koncepció mentén a 2023. évi programtervüket is, amelyet Elnök Asszony fog vázlatosan majd ismertetni, amelyet kéri, hogy fogadják el. Ezekon kívül, ami még jelentős bevételt jelentett az önkormányzatnak, az két pályázat volt. A nemzetiségi pályázaton keresztül a Mariazell zarándokútra nyertek 1 millió Ft-os támogatást és az út menti keresztek felújítása témakörében 2.921.000 Ft-ot. Erről Steer Ferenc tud mondani néhány szót.

Steer Ferenc: Az elmúlt napokban beszélt a restaurátorral. Elég hosszadalmas volt, mire idáig eljutottak, mert arról volt szó, hogy lehet, hogy nem lesz meg mindkét kereszt. Az egyik kereszt, ami fent van a banknál, a buszmegállónál. Azt látta, hogy az már le van bontva, elindult a felújítás. Annak az alapköve át lesz helyezve a magántelekre, nem a sarkon lesz, hanem 2 méterrel arrébb lesz elhelyezve. Van egy kereszt még a LINDAB és a REHAU között a kápolnánál egy elég romos állapotban lévő, amelyet szintén elvállalt a restaurátor, akitől azt az ígéretet kapta, hogy pénteken annak neki fog állni. Itt viszont az alap, ami ki lesz tűzve, a holnapi nap folyamán a főépítéssel együtt kerül kitűzésre. Ennek december közepéig meg kell lennie, gyorsan kell dolgozzon, nehogy kicsússzanak az időből.

2. A 2023 évi programterv ismertetése

Előadó: elnök

Wéber Ferencné: A nemzetiségi önkormányzat elsődleges feladatának tekinti a német nemzetiség érdekvédelmét, szellemi és anyagi kultúrájának, identitásának megőrzését, továbbadását, átörökítését. Ünnepek, megemlékezések, kulturális rendezvények meghatározó szerepet játszanak. A helyi rendezvények megtartására a nemzetiségi önkormányzat szorosan együttműködik a német nemzetiséghez kötődő helyi zenekarokkal, táncsoportokkal, együttesekkel, egyesületekkel, oktatási-nevelési intézményekkel, egyházakkal. Meglévő együttműködési megállapodás van életben a Turwallier Stammtisch Egyesülettel, az Ifjúsági Fúvószenekar és Füzes Népi Táncegyüttes Alapítvánnyal, a Ritsmann Pál Német Nemzetiségi Általános Iskolával, valamint a Torbágyi Katolikus Egyházközséggel. A megállapodás értelmében a Német Nemzetiségi Önkormányzat ezekkel a szervezetekkel közös rendezvényeket, programokat bonyolít le. Például Német Nemzetiségi Hét, zarándokút, iskolai rendezvények szervezése, támogatása. A német nemzetiségi önkormányzat működésére, feltételeinek biztosítására az állam fedezetet nyújt - itt elhangzott már, hogy működési és feladatalapú támogatás formájában. A törvény által előírt infrastrukturális feltételek (pl. irodahelyiség, tájház), közösségi összejövetelek lebonyolítására alkalmas helyiség (Faluház, Ritsmann Iskola) biztosítottak. Tárgyi és kulturális emlékek gyűjtése, rendszerezése, hagyományok hiteles őrzése, segédanyagok összegyűjtése az oktatáshoz továbbra is fontos feladat számukra. A jótékonysági rendezvények, a német nemzetiségi oktatás-nevelés támogatása szintén prioritást élvez a német nemzetiségi önkormányzatnál. Továbbra is támogatják a Ritsmann Iskola innovációs programjainak megvalósítását, a most – remélik – folyamatban lévő beruházást. Testvérvárosi napok szervezésében, lebonyolításában aktív szerepet vállalnak úgy Biatorbágyon, mint Herbrechtingenben, pl. boule versenyek, gasztronómiai kínálat témájában. Továbbra is a tanévzárón fogják átadni a megalapított Ritsmann Pál Díjat, illetve a Der Die Beste Díjat, melyeknek hosszú évre visszamenő hagyománya van. A torbágyi, illetve a biai református temetőben lévő katonai sírok gondozása Bechler Gyula révén, neki köszönhetően folyamatos. Néhány programot említ a 2023. évi tervekből. A hagyományoknak megfelelően iskolai keretek között, valamint városi megemlékezést tartanak a kitelepítés évfordulóján. Tervezik a svábbált, ha a vírus nem gátolja ezt meg. Házi német nemzetiségi énekverseny lesz az iskolában, amelynek megyei szintje is itt lesz a Faluházban, ahogy az van évtizedek óta. az iskolai rendezvények, pl. német tanulmányi versenyek, német nyelvi záróvizsga, schulfest szintén hagyományos rendezvényük. Azt már említette, hogy a testvérvárosi napokon is aktívan részt vesznek. A Turwallier Stammtisch ifjúsági tagozata polkapartit szervez ez májusban és szeptemberben szokott még lenni, ezt Tálás-Tamássy Richárd szokta megszervezni. A német nemzetiségi énekverseny, amelyet az előbb említett, idáig mindig tavasszal volt, most átkerült őszre. Tavasszal még nem lehetett a covid miatt megtartani és a terv az, hogy most már mindig ősszel lesz és ezt az Észak-Magyarországi Németek Országos Szövetsége szervezi Rack Ferencné hathatós segítségével. Szeptemberre megint tervbe van véve egy zarándokút a Német Nemzetiségi Hét keretében – ennek még nincs meg a dátuma és a helyszíne. Az Erte Dankfest a Torbágyi Katolikus Templomban úgy 2022-ben, mint korábban és 2023-ban is a tervek között szerepel. Ugyanúgy, mint a most is nagy sikernek örvendett Márton-napi lámpás felvonulás, amelyet szeretnének jövőre is megrendezni, valamint a Faluházban az iskolai

jótekonysági rendezvényt. Év végén adventi előkészületek, gyertyagyújtás lesz, valamint ünnepi évváró rendezvényt terveznek a Turwallér Stamtisch Egyesület tagjainak. Kéri, hogy a programterv elfogadásáról a német önkormányzat tagjai szavazzanak!

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy – 5 igen, azaz egyhangú szavazás mellett (5 fő képviselő volt jelen a szavazáskor) – a következő határozatot hozza:

Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy 90/2022.(XI. 22.) NNÖ határozata

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy 2023. évi programtervéről

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadja a 2023. évi programtervét.

A programterv a határozat mellékletét képezi.

A határozat mellékletét a jegyzőkönyv melléklete tartalmazza.

3. Beszámoló a Biatorbágyi Tiefe Wurzeln "Mély Gyökerek" Alapítvány tevékenységéről

Előadó: elnök

Wéber Ferencné: Felkéri Pintér Tibornét, az alapítvány elnökét a beszámoló ismertetésére.

Pintér Tiborné: Ismerteti alapítványuk 2021. évi tevékenységét. Az alapítványt 1999. decemberében alapította a Biatorbágyi Német Kisebbségi Önkormányzat. Akkor még kisebbségi önkormányzat volt a neve, most már Német Nemzetiségi Önkormányzat. Az alapítvány célja a Biatorbágyon élő német nemzetiség anyagi és szellemi kultúrájának megóvása. Ehhez a célhoz sok feladatot fűztek fel, kiemelten a Ritsmann iskola programjának anyagi támogatását (előtte még német nemzetiségi tagozat volt). Az alapítvány vezetését 2000-ben vette át. Látható szépen, hogy az évtizedek alatt milyen pályát futottak be és milyen segítséget tudtak nyújtani az iskola életében. A számviteli törvény előírásai szerint elkészült az alapítvány egyszerűsített beszámolója. A NAV felé az év során benyújtásra került valamennyi kötelező bevallás és adatszolgáltatás. 2021-ben a következő bevételek voltak: támogatások magánszemélyektől 268.000.-Ft. Kiutalt 1% 744.965.-Ft. Ez 2019-ben kiutalt és 2021-ben felhasznált összeget jelenti. Ez nem elírás, mert 1 évet ugrottak, mert 2020-ban a vírus miatt minden helyben járt, nem volt semmiféle tevékenység, ezért a jogszabály értelmében ezt a pénzt parkolóhelyen tarthatták az alapítvány számláján és 2021-ben kezdték el felhasználni. Az év során a következő költségek keletkeztek: rendezvényköltség, nevezési díj 348.100.-Ft, bankköltség 13.017.-Ft. A Ritsmann Iskola iskolaudvar felújítására befolyt és cél szerinti felhasználására 30.447.562.-Ft közcélú adományozási megállapodás keretei között 2021. január 1-jén kivezetésre került az alapítvány könyveiből. Amikor beindult az iskolaudvar felújítási projektje, ehhez három forrásból kaptak adományokat, ami cél szerinti adomány volt és csak erre használhatták fel. az egyik volt a KLIK, a másik egy felcsúti vállalkozó, a harmadik pedig Biatorbágy Önkormányzata. Ezeket az adományokat befogadták és ahogy elindultak a munkálatok és a beszerzések, akkor a számlákat ezekből fizették és minden megvalósult, amit szerettek volna. Ebből fizették a földmunkákat, a burkolatot, a sportpályát, a növények beszerzését és beültetését, a gypeszönyeget, a madárfészek hintát, a hajót és a csúszdát. Azért szerepel dátumként a január 1-je, mert a szerződésben volt egy határidő, hogy addig ennek meg kell valósulnia. Olyan szerencsés helyzetben voltak, úgy alakultak a feltételek, hogy már korábban elkészült és átadásra került. Az ünnepélyes átadót követően a gyerekek birtokba vehették az udvart, film is készült róla. Az összes támogatást erre a felújításra fordították. 2021. december 31-én a pénztárban 4.820.-Ft, a számlavezető bankban pedig 3.735.989.-Ft pénzmaradvány volt. A 2021. évben elköltésre került SZJA 1%-

a nevezési díjakra, programköltségekre, bankköltségre és XIX. századi kiállítás eszközök beszerzésére lett fordítva. Az összettel megkapott SZJA 1%-át illik elkölteni a következő évben és nemcsak illik, hanem el is kell költeni és a NAV felé dokumentálni kell, hogy mire költötték. A könyvelő is ezt nagyon szigorúan veszi. 2021. év végén a NAV által kiutalt és még el nem költött 1%-ból származó bevétel 2.239.691.-Ft volt. Mindig összettel kapják meg az SZJA 1%-át, most szeptemberben is kiutalta a számlájukra a NAV, ez 1.457.013.-Ft volt. Örömmel mondhatja el, hogy ez az összes 1% közül ez a legmagasabb összeg. Ezúton szeretné megköszönni azoknak, akik az 1%-ukat ennek az alapítványnak utalták, nagyon jó helyre került és a jövőben is számítanak a támogatásukra.

4. A nemzetiségi oktatási-nevelési intézményekkel kapcsolatos aktuális kérdésekről

Előadó: elnök

Wéber Ferencné: Felkéri Rack Ferencnét, hogy tájékoztassa az érdeklődőket.

Rack Ferencné: Az óvodai neveléssel kezd. Az óvodai nemzetiségi nevelés a helyi önkormányzat fenntartásában működik a Szent László utcai óvodában, ahol két nemzetiségi csoport működik. Folyamatosan telített a létszám ebben az intézményben. 2015-ben született meg az a rendelet, hogy 3 éves kortól kötelező az óvodai ellátás, illetve lehet alóla mentességet kérni, de ez egy nagyon fontos fázisa az iskolát megelőző időszaknak, különösen a közösségi nevelés tekintetében. Az ehhez kapcsolódó feladatot pillanatnyilag Biatorbágy Város Önkormányzata látja el. Az iskolai oktatás-nevelésről elmondja azt a lényeges változást, ami 2019. szeptember 1-jétől lépett életbe. Ekkor vette át ugyanis a Német Nemzetiségi Önkormányzat a Ritsmann iskola fenntartói, illetve működtetői feladatait az Érdi Tankerületi Központtól. 2021. januárjától a tulajdonosa is ennek az intézménynek a Német Nemzetiségi Önkormányzat. Született ugyanis időközben egy olyan törvény, hogy amennyiben a német nemzetiségi önkormányzat tartja fent az oktatási-nevelési intézményt, úgy a helyi önkormányzatnak kötelezően át kell adnia a tulajdonjogot is ezekre az intézményekre vonatkozóan. A fenntartói jog átadásakor már nyilvánvalóvá vált, hogy továbbra is szűkösek a körülmények az intézményben. Most 17 tanulócsoporthoz működik – akkor még 18 volt – egy eredetileg 8 tantermes intézményben, a tornaterem is szabvány alatti, így az ellátandó tornaóráknak csak mintegy 1/3-át képes befogadni. Így mindenképpen fejleszteni, bővíteni kell, ez nagyon hamar nyilvánvalóvá vált. Az idei évben 56 első osztályost írtak be az intézménybe, az elballagott 44 nyolcadikos helyére. Ez a szám általában 50 fölött van, három évenként, ciklusosan még ennél több gyerek is megjelenik. Ez a sok éves tapasztalatuk. Volt olyan év, hogy 74 elsővel három osztályt kellett indítani. Tehát sürgető feladattá vált az intézmény felújítása. Meg is kezdődött rögtön, még 2019-ben a tervezés. Akkor még a helyi önkormányzat tulajdonában volt az épület. Szeretné megköszönni az önkormányzat együttműködését, hogy elindulhatott ez a tervezési folyamat. Nagyon felgyorsultak az események, hiszen 2020 tavaszára már megszületett a koncepcióterv, 2020 szeptemberére elkészült az építési engedély, még a tervezők is megjegyzték, hogy ilyen tempóban már régen láttak építési engedélyt jogerőre emelkedni és 2021 tavaszára pedig elkészültek a kiviteli tervek. Decemberben pedig megszületett a kormányzati döntés a beruházás finanszírozásáról, ami 2 milliárd 50 millió Ft-os keretet biztosít ehhez a beruházáshoz. 2022. január 20-án megérkezett Soltész Miklós államtitkár úr levele, melyben tájékoztatta a fenntartó nemzetiségi önkormányzatot, hogy a projekt előkészítésére és megvalósítására 2 milliárd 50 millió Ft fedezetet biztosít az állam. Április 7-én megkötötték a szerződést a Target Consulting Tanácsadó és Szolgáltató Kft-vel, aki elindította és lebonyolította a beruházáshoz tartozó közbeszerzési eljárást. 2022. július 1-jén a Ritsmann Pál Német Nemzetiségi Általános Iskola oktatási funkciókkal történő bővítésének uniós közbeszerzési tenderkiírása megtörtént, elindult a közbeszerzési eljárás. Július 25-én megérkezett az értesítés Soltész Miklós államtitkár úrtól, melyben tájékoztatást adott arról, hogy az akkori, illetve a jelenlegi gazdasági helyzetre valamint a háború következményeire való tekintettel a forrás lehívását átmenetileg szüneteltetni kell. Ez alatt az idő alatt, a nyár folyamán készülni kellett erre a jelenlegi tanévre. Megtörtént az építési terület szabaddá tétele. Elszállítottak kiürítve 6 db régi konténertantermet, ezekhez mosdók is tartoztak és 4 db új konténertantermet telepítettek a Karinthy utcai oldalra. Ez összekötésre került a főépülettel, ebben azonban már nincsenek

tisztasági helyiségek, mert ideiglenes állapotokra készültek. Az intézmény főbejáratának áthelyezése is megtörtént a gazdasági bejáró felől, mert a Meggyfa utcai épületfront is teljesen szét lesz bontva az építkezés ideje alatt. Az iskolai könyvtár kiürítésre került, tanteremmé alakították. Az informatika terem, mivel az a konténer tanteremben volt, megszüntetésre került. Szerencsére a német önkormányzat fenntartói feladatainak hozadéka az, hogy 120 db laptopot be tudtak szerezni az elmúlt 1,5 évben, így tudják nélkülözni az informatikatermet a hordozható eszközökkel, amelyhez tartozik 4 db töltőállomás, amelyben tárolják ezeket az eszközöket. További 2 db konténert kellett telepíteni, ami most jelenleg a kisebbülő és a konyha közötti beugró részben található. Ezekre is szükség van. Jelenleg csoportbontásra használják őket, de ha megbontásra kerül a Karinthy utcai homlokzat, akkor ott van három osztályterem, akiknek az elhelyezéséről majd gondoskodni kell. Szeptember 29-én lelet az ajánlattételi határidő. A tenderre összesen 7 érvényes pályázat érkezett és megkezdődött a pályázatoknak a bírálata. A tárgyi eljárás vonatkozásában a közbeszerzési eljárást lebonyolító tanácsadó cég tájékoztatása szerint 60 napos ajánlati kötöttség 2022. 11. 28-án lejár. Az ajánlati kötöttség miatt az ajánlatkérő köteles eredményt hirdetni. Erre nem fog tudni sor kerülni, mivel egyelőre nem tudják hívni a szükséges pénzeszközöket. Ha pedig eredményt hirdetnek, akkor szerződést kell kötni 60 napon belül a nyertes pályázóval, azt pedig csak akkor tudnak, ha a pénzeszközök rendelkezésre állnak. Tekintettel erre most meg kellett hosszabbítani az ajánlati kötöttséget, ki kellett terjeszteni. Így 2023. január 27-ig kéri az ajánlattevőket, hogy tartsák még az ajánlatukat 2 hónapon keresztül. Reményeik szerint ez alatt az idő alatt lehívhatóak lesznek a források és sor kerülhet szerződéskötésre. Tegnap este, 6 órakor érkezett egy jó hír a minisztériumból, ahonnan az a kapcsolattartó hívta, akivel ez ügyben folyamatosan e-mail és telefonkapcsolatban van, hogy szabad utat kapott a forráslehívás, azonban, ha az ajánlatok nem haladják meg a 107%-ot – tudvalevő, hogy milyen áremelkedés volt a nyár folyamán – tehát a kormányzati támogatás összegét 7%-nál többel nem haladja meg, akkor azonnal el lehet kezdeni a forráslehívást, ha meghaladják, akkor a Gazdasági Kabinet elé kell vinni a kérdést. Ezeket az információkat, amiket a közbeszerzési szakemberek javasoltak, illetve a meghosszabbítást ma elküldte a minisztériumba, reméli, hogy ez mindenkinek egy kis lendületet ad, hogy minél előbb döntsenek ez ügyben, mert 107% alatt nincs ajánlattevő. A legalacsonyabb 115,9 és 195,2 – majdnem kétszerese – a legmagasabb ajánlat annak az összegnek, mint amit a Kormány döntött. Hozzá kell tenni, hogy ez a döntés 1 évvel ezelőtt született. Az árazása az egész beruházásnak pedig 1,5 éve született. Azóta hatalmas áremelkedés volt, így tudható, hogy hogyan áll a gazdaság. Biztos benne, hogy lesz megoldás és lesz forrás és végre elindulhat valóban a beruházás. Most nagyon bizakodva néznek a dolgok elébe. Biztos benne, hogy január 27-ig tartják az ajánlattevők az ajánlatukat. Ezt követően 60 nap áll rendelkezésre, hogy szerződést kössenek a nyertes pályázóval és akkor elvileg indulhat a munka. Az épp jó is lenne, mert tavaszi szünet lesz és jön a nyár és akkor könnyebben átvészelik, mert azért nem lesz egyszerű itt bent lakással lebonyolítani az építkezési műveletet.

Szeretné megköszöni az együttműködést a helyi önkormányzatnak. Valóban jó az együttműködés, hiszen a köznevelési pályázat keretében a humánerőforrás, szakmai fejlesztés területén jelentős anyagi támogatást nyújt minden évben. Ugyan pályázni kell rá, de jelentős összeggel támogatja az önkormányzat több kollega továbbkésztését, további szakképesítést megszerzését, valamint 2022-ben a nyelvi tábor finanszírozását is mintegy 1,7 millió Ft-tal támogatta az önkormányzat. Most két teljes évfolyamot, négy osztálynyi gyereket vittek táborozni. Nem szerették volna, ha bárki kimarad a jóból a covid miatt. Tehát továbbra is szoros az együttműködés a helyi önkormányzattal. Úgy érzik, hogy az a sok színű kulturális kínálat, a többnyelvűség, a német nemzetiséghez való kötődése átszövi a hétköznapokat, az ünnepnapokat és ez fontos Biatorbágy település számára is. Köszönik ezeket az adományokat, támogatásokat és a támogató együttműködést!

5. Bechtold Sváb Tájház tárgyi eszköz beszerzéséről

Előadó: elnök

Wéber Ferencné: A felmerült igények alapján javasolta a Tájház 2022. évi költségvetése terhére kávéfőző gép beszerzését és ehhez kapcsolódóan a dologi kiadások terhére a szükséges előirányzat biztosítását max. 200 ezer Ft értékben.

Rack Ferencné: Véleménye szerint egyeztessenek még erről, hogy mire van szükség.

Wéber Ferencné Amennyiben kérdés, hozzászólás, egyéb javaslat nincs, a vitát lezárja és az szavazásra teszi fel a javaslatot.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy – 5 igen, azaz egyhangú szavazás mellett (5 fő képviselő volt jelen a szavazáskor) – a következő határozatot hozza:

**Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy
91/2022.(XI. 22.) NNÖ határozata**

Bechtold Sváb Tájház tárgyi eszköz beszerzéséről

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy a Bechtold Sváb Tájház 2022. évi költségvetése terhére maximum 200.000.-Ft keretösszeget biztosít kávéfőzőgép beszerzésére, egyúttal támogatja a kapcsolódó előirányzat átcsoportosítást a Bechtold Sváb Tájház költségvetésében az alábbiak szerint:

- dologi kiadások: -200.000,- Ft
- egyéb tárgyi eszközök beszerzése: +200.000,- Ft.

**6. A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy 2022. évi
pénzeszközfelhasználásáról**

Wéber Ferencné: Javasolja, hogy a Ritsmann Pál Német Nemzetiségi Általános Iskola részére kerüljön felhasználásra 750 ezer Ft pénzüsszeg, az iskola eszköztárának bővítésére, nemzetiségi ruhák beszerzésére, illetve az adventi és a karácsonyi rendezvények lebonyolítására.

Amennyiben kérdés, hozzászólás, egyéb javaslat nincs, a vitát lezárja és az általa ismertetett javaslatot teszi fel szavazásra.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy – 5 igen, azaz egyhangú szavazás mellett (5 fő képviselő volt jelen a szavazáskor) – a következő határozatot hozza:

**Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy
92/2022.(XI. 22.) NNÖ határozata**

**A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy 2022. évi
pénzeszközfelhasználásáról**

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy a 2022. évi költségvetéséből 750.000.-Ft keretösszeget biztosít az alábbi célokra:

- a Ritsmann iskola eszköztárának bővítése, nemzetiségi ruhák beszerzése,
- az adventi, karácsonyi rendezvényeinek lebonyolítása.

7. Kérdések, felvetések

Előadó: elnök

Wéber Ferencné: A jelenlévőket kérdezi, van-e az elhangzottakkal kapcsolatban vagy bármivel kapcsolatban kérdésük, felvetésük.

Ébner György: A képviselő-testület minden tagjától kérdezi, hogy szerintük a biai rész magyar falu vagy nem? Kinek mi a véleménye? Véleménye szerint a kitelepítési előtti és a jelenlegi szerint sem magyar falu. Állítja, hogy legalább annyi német nemzetiségű él a biai részben, mint a torbágyin, de az iskolában azt tanítják, hogy bia magyar falu. Soha nem volt magyar falu. Az 1930-as népszámlálás idején Torbágyon 1700 körül, Bián pedig 1500 német nemzetiségű volt. A nemzetiségi iskola a biai részről nem tud. Számtalan helyen le van írva, hogy Bia magyar falu.

Wéber Ferencné: Valóban, ha a biai katolikus temetőben, ha végigmegy az ember, rengeteg német sírfelirat van, de azért az össztlakosság arányában nyilván kevesebb volt és most is.

Rack Ferencné: Nem mondanak olyat, hogy biai, csak Biatorbágyról beszélnek. Nem ők írták le, a településen van történész, aki ezt leírta, de ebben az iskolában ezt biztos, hogy nem hallják a gyerekek. Azt hallják, hogy Biatorbágy egy német nemzetiségű település és rengeteg tanuló van a biai részről.

Ébner György: Két évvel ezelőtt jelent meg Bihari Zoltán: Mi svábok című könyvet. Abban is úgy van leírva, hogy Bia magyar falu. Ha az 1700 embernek a 2/3-át kitelepítették, 1500-ban az 1/20-át, akkor hogyan van matematikailag, hogy Bia magyar falu? Mindig is két nemzetiségű volt, sőt, volt, hogy több is (rác, horvát, szerb). Azt is tudni kellene, hogy Bián voltak bírók, akik annyira tiszteletben tartották a német nemzetiséget, hogy biai magyar ember volt a bíró, másodsor pedig biai német nemzetiségű. Visszatérve a Bihari Zoltán könyvére, az szerepel benne, hogy azért vannak itt németek, de Bia az magyar falu.

Rack Ferencné: Nincs Bia és Torbágy, hanem Biatorbágy van. Javasolja, hogy lépjenek túl ezen, mert ez kovácsolja össze a közösséget. Palovics Lajos történész kutatásaiban olvasta ezt, ebből vették át.

Bunth Edina: Ami egy könyvben le van írva, az biztos, hogy jól le van írva. Bihari Zoltán könyvében rengeteg hely nincs benne, ahol sokkal többen vallják magukat németnek, de a könyvben mégsem szerepel. Elsősorban a történésztől kell ezt megkérdezni, mert biztos van neki kutatási forrása. Bihari Zoltán nem történész.

Ébner György: Tótpál Judit is írt egy könyvet, az a címe, hogy Biatorbágyról gyerekeknek. Szintén azt írja, hogy Bia magyar falu. Palovics Lajos nem azt írja, hogy Bia magyar falu, hanem azt, hogy 1930-ban a népszámlálás idején 1500 ember vallotta magát németnek. Ezen nem tud túllépni, mert Biatorbágyban van egy német neve, van népviselete, akkor az hogyan lehet magyar falu. Vegyesen éltek, az biztos.

Rack Ferencné: Az 1700-as években, a torbágyi településrészen elpusztultak a házak, a lakók, elsivatagosodott és ide csak németek települtek be. Egyetlen magyar család volt, abból adódhat, hogy ott magyar emberek is voltak abban az időben, amikor ez tiszta sváb falu volt.

Steer Ferenc: Torbágyon született és sváb. Teljesen mindegy számára, hogy ki biai és torbágyi. Nem érti, mi a probléma?

Ébner György: Ez olyan probléma, hogy amikor Erdélyből idejön egy székely, akkor lerománózzák. Jómaga Bián van, német nemzetiségű és lemagyarózzák.

Steer Ferenc: Szégyelli azt, hogy magyarnak vallják?

Ébner György: Nem szégyelli, büszke rá, de azért szólt, mert azt tanítják az óvodában, hogy Bia magyar falu és Torbágyra költözött két sváb család. Véleménye szerint, ha illet leírnak, akkor a német önkormányzatnak ez ellen fel kellene lépnie, mert ez nem más, mint

félretájékoztató, a történelem meghamisítása. Tiltakozni kellene az ellen, hogy ezen könyveket még egyszer kiadják, mert Bia és Torbágy is vegyes falu.

Rack Ferenc: Torbágy teljesen elpusztult a hódoltság ideje alatt, Bia pedig nem, ezért volt az, hogy bián erős református közösség volt már előtte megkeresztelkedtek és a németek betelepítése után a Sándor Móric csinált egy kápolnát és az lett a biai részen a katolikusoknak a temploma. Erről írta le Franz Bruckner, hogy Bia magyar falu és mindenki ebből indult ki.

Ébner György: Ez egy sor kiragadása belőle. Jómaga is kiragad egy sort, ami azt írja, amikor a kitelepítettek névsorát is közli, hogy biai testvérek és akkor az ott élő svábokra gondolt és nem a reformátusokra és a magyarokra. Volt egy Metternich birtok, akkor a gróf első dolga volt, hogy németeket telepített a saját birtokára, hogy tudjon velük kommunikálni.

Rack Ferenc: Nem azért hozta be a németeket, hanem, mert nem volt ember, aki megművelje a földeket.

Ébner György: nem kap a kérdéseire választ.

Rack Ferencné: Biatorbágy van és mindegyik településrész vegyes lakosú. Biát akkor zömében magyarok lakták, Torbágyon kifejezetten sváb németeket telepítettek be, mert teljesen ki volt ürülve ez a településrész és akkor még külön álló települések voltak, akkor még nem úgy szólították, hogy Biatorbágy, Biát tudták megnevezni és Torbágyon.

Ébner György: Biának is német neve van.

Rack Ferencné: Ez a nemzetiségi önkormányzatnak köszönhető, mert a felmerült javaslat alapján kiharcolta, csak úgy, mint a helyiségnévtáblát. Számtalan egyeztetés volt ez ügyben a helyi önkormányzattal. De nem szeretné ezt tovább feszegetni, mert a közösség így igazán közösség, amelynek érdekeit próbálják érvényre juttatni. Nem szeretne feszültséget kelteni a két településrész között. Biatorbágyon élnek, vannak svábok, magyarok és mindenféle nemzetiségűek és ez így van rendjén, ettől sokszínű a településen a kulturális élet és a hagyományok.

Wéber Ferencné: Több hozzászólás, észrevétel, javaslat nem lévén megköszöni a munkát, az ülést bezárja.

k.m.f.

Wéber Ferencné
elnök

Rack Ferencné
jegyzőkönyv-hitelesítő

